

MARCZIUS TIZENÖTÖDIKE.

Kedd

65. szám.

Pest, majus 30. 1848

Nem kell táblabíró politika.

April 10. kezdve e lap hetenként hatszor egy közép nagyságu iven fog megjelenni, és posta útján is megrendelhető.

Előfizetési ár:

April 10.-kétől június végeig, Budapesten, házhozhordással 2 ft. 30 kr., vidékre postán borítékban 3 ft. 30 kr.

April 10. september végeig félévre: Budapesten 5 ft. Vidékre postán borítékban 6 ft.

April 10.-étől december végeig három évnegyedre:

Budapesten házhozhordással 6 ft. 30 kr., vidékre postán borítékban 8 ft.

Budapesten egy pengő forintjával, egy hónapra szóló előfizetést is elfogadunk.

Hirdetésektől egy háromszor hasábozott sorért, vagy ennek helyéért 3 kr. pp. fizettetik.

Csiklandós hírek keringenek.

A pesti illyrek hadügyminiszterünknek macskazenét készülnék adni.

Egy idő óta gyakran halljuk, hogy az aranykéz-vendéglő kertjében egy igen jókora davori-árgató társaság szokott összejönni.

Kicsin dolgokból szoktak nagyok lenni. E társaság már tegnap akart volna fellépni, de a hírre, hogy a nemzeti őrsereg össze fog doboltatni, terével felhagyott.

Azt mondják, hogy illyrjeink nagyon biznak az itteni horvát katonákban, s hogy ezekkel itt ott összejöve, hatalmas poharakat emelnek ő jellachichsága kedves egészségére.

A hadügyminiszter az által, hogy első gondjai közzé sorozá a Ludoviceum minél előbb leendő megnyitását, a fővárosban a legnagyobb népszerűségnek örvend.

Ma már mindenféle csak magasztalásokat lehetett hallani.

Átalában a magyar embernek sokkal inkább természete az, hogy bizalmas legyen mint sem az ellenkező.

A régi kormány emberei nemzetünk legfőbb jogaival árulóan bántak, és mi ha egy alkalommal is tapasztaltunk valami loyálitást, vagy valami adat fordult elő, melly azt bizonyítá, hogy azon emberek meggyőződésből cselekszenek az elismerés jelei soha sem hiányzottak.

Azok, kik elhitették velünk, hogy a magyar

nép kiválólag pártos és egyenetlenkedő nemzet, a mi ellenségeink voltak.

Volt mindig egy igazi nemzeti párt s ez maga volt a roppant többség, ha egyenetlenség mutatkozott, az nem tulajdonítható másnak mint azon kevesebbségnek, melly a többség felett zsarnokoskodék.

Illyen áruló hit az is, hogy Magyarország maga magát fen nem tarthatja.

Dehogy nem. Csak legyen irányadó. Legyenek, a kikben bizhatunk.

Tegnap színházunkban Hugo Victor „Le roi s'amuse” dramája adatott.

E mű a közönség előtt ugy ismeretes, mint a legiszonyatosb, s egyszersmind legtragicaibb guny és megtámadás, mellyel valaha a szépirodalom útján a royalismus illetetett.

Párisban e mű előadás után eltiltatott. A szerző ugyan a letiltó rendőri hatóságot perbe idézé, de perét elvesztette.

Egy más időben e művel itt nagyszerű furoret lehetett volna csinálni, ma a közönség egésze este alatt nem tudta magát feltalálni.

Mindenesetre az élelmény igen kemény, szokatlan és rendkívüli vala.

Igen keveset tapsoltak, kihívások aránylag erősen csekélyszerűen ütöttek ki.

Színházunknak van egy mély eredeti büne. Nagy és komoly bűn, az tudni illik, hogy az elsőrangú europai dramairókat egymásután öli meg.

Szomorú, de elvitázhatlan igazság: Shakspeare csak publicum-futtatás. Molière feletti tapások csak mesterkélt eredmény.

Azonban egy író sem panaszkodhatik annyira ellenünk, mint Hugo Victor.

Franciaország, Europa, a világ ezen irodalmi colosza, mi színházunkon minden nagyszerűségéből kiforgattatik.

A közönség azon része, melly a külföld irodalmát nem ismeri, s Hugo Victor dramait csak a mi színházunkról hallja először, csaknem botránkozva kérde magától: Hogy lehet ezt a Hugo Victor nagy embernek europai celebritásnak tartani.

És boszankodnak.

Mások ellenben, kik a nagy költő műveit eredeti forrásokból ismerik, fájdalommal telnek el.

A színház, melly ismert körülményeinél fogva a dramai cselekvényeknek annyi színt, élénkséget és világosságot szokott adni, itt Hugo darabjainál ellenkezőleg hat.

Elveszi a mű erejét, lelkét és nagyszerűségét.

Eszmék és személyek olly törpe alakban tűnnek fel.

És mi az ok?

Természetesen nem más, mint a minden kritikán alóli kontár előadás. A mi színészeink mindenhez értenek inkább, mint a romantika iskolájához. Hugo Victor személyei és jelenetei, mellyek egyenként ifju korunk szebb álmái, a mi színészeink kezében megszokott, s mindennapi színpadi tüneményekké változnak.

A dolgot legkevésbé sem nagyítjuk, midőn kimondjuk, hogy Bouchardy, Pyat, Gozlan, s más számtalanok drámáit, közönségünk ezerszerre örmestebben nézi, mint a valódi romantika remekait.

Repertoirunk fran czia dramakkal egészen e van özönölve. Ezen dramakban, mellyek tíz év óta színházunkon előadatnak, csaknem kivétel nélkül mindenikben ugyanazon jellemek és egyéniségek jönnek elő. Színészeink ezen jellemeket, mint egy bevett és megszokott stereotyp alakot ugy szokták reproducálni, és valóban ezeknek legnagyobb része nem is érdemli, hogy rájuk különös és sajátosb studium fordítassék.

Hanem mit szóljunk azon lelkiismeretlenségről, hogy színészeink akkor is, midőn illy ünnepléses alkalom, van, s Hugo Victor nagyszerű dramája adatik elő, akkor sem készülnék valami ujra, szépre, meglepőre és rendkívüli.

Hugo minden ereje a nagyszerűség és rendkívüliségben fekszik. A magyar színház pedig épen az ő dramainak előadásain legkisebbszerű, s legmindennapibb.

Hugo dramaiban is csak azon stereotyp alakokkal találkozunk, mellyeket másutt is már megünthattunk.

Már most képzelje az olvasó, Victor Hugo, nagyszerűsége a rendkívüliséget a cselekvényben, a fenséget az eszmékben: és mind ez a stereotyp alakok kontár kezeiben.

Igy nem csuda, ha a közönség a színházban nem talál élelményt.

Tegnap a legkomolyabb jelenetek alatt a közönség egy része nem tartóztathatá meg magát a nevetéstől.

A színészek azt fogják mondani. A közönség azon része még nem érett meg annyira, hogy még illy előadásokat élvezni tudjon.

Azonban az ok nem abban van. A közönség előtt neveléses alakban tűnik fel az, hogy például: Triboulet, ki szavaiban folyvást olly nagyszerű, és fenséges, csak olly közönséges blouses alak, mint a millyeneket a párisi rongyszedő, egy anya a népből, s más effélékből ismerünk.

A tegnapi előadás végén a közönség folyvást ásított: meglehet, hogy e részben az is foroghat fen, hogy Egressi Gábor hallván a korábbi ne-

vetkezéseket nagy feladata megfejtése előtt elkedvelenedett.

De ez az eredményre nézve mégis mindegy.

A színház megérdemléné hogy bezárassék inkább, mintsem a világ irodalom legszebb tünevényei ellen a tegnapihoz hasonló barbárságok történjenek.

A színészeknek a censura felszabadulás óta százszorosan kell szorgalmukat nevelni. Hazai irodalmunk, melly csak két hónapról is korábbi már élvezhetlen.

A közönség követeléseiben magos lépcsőkre állott. A marciusi napok előtt kijött művek minden hitelüket elvesztették.

Hogy várhassunk a színházba közönséget ha az előadásban új élvezeteket nem találhatunk?

Színházunk eddig társalmi életünkben előttünk haladt. Az élet rövid idő alatt félszázaddal lépett előre. A régiben megmaradás a megállapodás már halál.

Pest, május 30.

Honunk belbékéje, úgy Europa más országhoz viszonya szilárdítására elkerülhetetlenül szükségesnek, sőt a legfőbb tényezőnek véljük, hogy Magyarország, ha eleinte nem is mindenfelé, legalább Europa fontosabb politikai súlyal bír, vagy szomszédi viszonyoknál fogva ránk közvetlen hatást gyakorolható hatalmasságoknál, valamint azok nálunk, képviseltetve legyen.

Az orosz beütésétől — megvalljuk — nem tartunk annyira, mint némely tekintélyesebb polgártársaink, de azt lehetségesnek megtörténhetőknek hisszük, ezért igen kívánatos volna, hogy Párisban — Pétersburg természetes ellenében, — diplomaticai agensünk, consulunk, vagy bár mi nevű képviselőnk legyen, ki ügyeinkről a frank kormányhoz hű képet adhatna, s a két ország közti barátságot, testvériséget már az állásához kötött eszménél fogva is szilárdítaná.

Nekünk az egy pár száz zavargótól megindított illir mozgalomtól félni mindaddig okunk nincs, míg az orosz, határait át nem lépi. Készületeinknek csupa hírére, derék Hrabovszkink egyetlen proclamatiojára már lehangolták harczi kihívásaik zaját, s k. biztosunknak Eszéken fáklyás zenét csinálnak. És ha még felkelünk, s a közlekedés egy hatalmas és harczivágyal telt sereget indít utnak, fogadni mernénk, hogy nem sok vér omolna ki, s a részint terrorismus hatalma alatt álló illirek magok hoznák idegen bérben álló pártos zsarnokokat elönkbe.

De ha a beháboru kiütése, s tán részünkről győzelmes elnyomása hírére az orosz czár, mint minden oroszok ura, (szerinte pedig minden szláv orosz) kedvet kapna, rendre utasítottak pártfogására fegyveres erővel hatolni felénk, ekkor magunkra alig felelhetünk meg néki, nem azért, mintha a lét és nem lét feletti háboruban e hon fiai, egy bármily erős barbarhordának is megfelelni képesek ne volnának, nem, mert szentügyünk és fenmaradhatásunk érzete mindenikünkben egy Hunyadit teremte, hanem azért, mert közöttünk, keblünkben vannak legveszélyesebb elleneink, az elszórt szlávlelem, kik csak alkalomra várnának. mint felelevenült kígyó, az őket életre melegített szívbe halálos marást tenni.

Ezért van nekünk szükségünk egy frank kö-

vetre Budapesten s egy magyar képviselőre Párisban Pétersburg, az absolutismus és önkényfészek ellenében, nekünk a szabadság és alkotmányosság ígéretföldje Páris felé kell tekintelnünk.

Hasonló szükség van Angliávali viszonyra is. Az europai közvélemény egyik igen erős része az angol és orosz közt szoros védelmi viszonyt hisz létrejöhetőnek.

Mi e közvéleményben nem osztozunk. Albion még két hóval ez előtt, midőn semmi vérmes reményekre jogunk nem igen volt, mint példány állott előttünk, melly után Magyarországnak menni kell. Az események hatalma ugyan e példányt egyszerre nélkülözhetővé tette, de őszinte tisztelettel viseltetünk azon nemzet iránt, melly oly régóta bír már azon jogok legtöbbjeivel, mellyekért Europa nagyobb része még csak most vívott részint viv és véres harcban, s lehetetlennek hisszük azt hogy egy, az alkotmányos igazságok paizsául felállított hatalom a szolgaság apostolával szent jogok elnyomására szövetkezhetnék. Ezt nem hisszük, de az europai közvélemény egy nagy része — mint mondók — ezt lehetségesnek tartja, tanácsos volna azért ministeriumunknak e szempontot sem téveszteni szem elől, hogy a lehetőség minket illetőleg valóságga ne változzék.

Az angol és magyar nemzet közt mindég megvolt egy bizonyos rokonszenv, melly részünkről institutiók alkotmányos szabadságaik, — részünkről pedig dicső emlékekkel hősiessé tettekkel gazdagultunk iránti — kölcsönös tiszteletből eredt. Ezen rokonszenvet szilárdítani nem nehéz.

A Német országgal baráti viszony szükségességéről szólni is felesleges. Minket közös veszély fenyeget tehát egyesülnünk kell.

Europa többi másod és harmad rangu hatalmaihoz követeket küldeni felesleges és szükségtelen volna mostani zavaros körülményeink közt; csupán három hely az, hova agenseket küldeni elkerülhetetlenül szükséges. És ez Konstantinápoly Jassi és Bukarest. Mennyire érdekelnek minket e helyek, mennyire szükséges, hogy az ott törtétekről „au courant“ legyünk, emlitenünk hasonlóan felesleges. A magyar önállóság elleni ármányok egy hálózatát nem rég Konstantinápolyban láttuk fonatni, Jassi és Bukarest erdélyi és m. honi oláhaink közzé küld bújtotokat. Ezeket csak nézni kell, miként figyelmeztetésünk fontossága kellőleg méltányoltathassék.

Lehet, hogy kormányunk már is tett lépéseket az érintett viszonyok életbeléptetésére s hogy külügyministerünk a Bécsben lako Ponsonby lord angol követtel többszöri diplomaticai találkozásokat tartott ezt tudjuk is, de ez nem elég; Magyarország java, méltósága és függetlensége kívánja, hogy ünnepélyesen képviseltessék.

Hiszük hogy a nemzeti gyűlés gondoskodni fog arról, miként külügyministerünk körünkbe jöjjön, mi külkövetekkel egyezkedéseire nézve okvetlenül szükséges leendő, és hisszük főképen, hogy királyunk lakása iránti ohajtásunk nem fog már sokáig tartozni a pia desideriaik közé.

Csernátóni.

Máj 30.

A Császárnak Bécsből eltávozása igen jó következményü lehet mind Német országra és külö-

nösen Auszriára, mind az uralkodo házra, de jó következményü lehet ránk nézve is.

E hármast következményt pedig mi következőleg magyarázzuk.

A bécsi nép vérmérsékletében eleitől óta igen kitünő alkatrész a Krawallgeist volt.

Míg Austria s közvetlen Bécs Metternich békoiban volt, ez alkatrész Bakenrummel és Schneiderrevolutiokban forta ki magát, s ha a Schwagerek egy pár ablakot betörhettek, egy rendőrszolgának származott réztábláját leszaggathaták, s becsületes Lerchenfeldi dialectusban die grossköpfigenlehun — ták: szép csendesen szokott sörházaikba vonultak, s oly lelkesedéssel beszéllék el egymásnak, wie sie dem Halunken gezeigt haben, hogy a Plutzerék habos boszuságokban canonadat tartottak, és a palaczkokkal blocirozott asztalok piros sörben uszdogáltak, míg — quasi re bene gesta — egy fit eng Gott-tal a győztések haza takarodtak.

A néhai bucracia vette a dolgot, mint azt venni kellett — tréfának s az illy Juxoknak elibe épen nem tett semmi akadályokat, sőt utólagosan is csak egy pár ollyat záratott be, kik azt legkevésbé érdemlék meg; a megtaszigált rendőrszolgának új réztáblát adatott, a betört ablakaik miatt panaszlókat az üvegesekhez utasítá, az ötöt illető szitkokat ignorálta, Straussal ráhuzatá a Bruder Lustig-ot, és Wiener Früchteln-t, s mindent gyönyörű szép rendben „den alten Gang“ menni hagyott.

Azonban az idők megváltoztak. A párisi zivatar felhők Münchenen keresztül utazva Bécs felett is megállapodának, s minthogy gyuanyag volt akármennyi villámaik csak hamar előtörték, s a Krawallgeist potentirozva állott elő.

A martius 13-ki emlékezetes nap felvirradt, s a bécsi népnek felvilágosodattabb s következőleg a dolgok régi menetével, vagy is rectius tespedésével teljesen elégedetlen része okosan tudá a nagy tömeg véralkatának Kravall-elemeit valami — az ablaktörésnél s rendőrszolgák megdöngetésénél — nemesebb és felemelkedettebb irányu demonstratióra vezetni.

A marcius 13. és következő napjain történeteket mindenki tudja.

A nép vérevel vitta ki jogait, de kivitta még is, és Europa azon soha nem érzett helyzetben volt, hogy a bécsiekre önkéntelen tisztelettel pillanta, s becsüléssel fordula azokhoz, kik felett eddig csak szánakozólag mosolygott.

Azonban a bécsi népnek nem volt politikai érettsége, ő tett, mert tétetett, s ment az idő nyomuló eseményeivel, mert menettetett.

Az igazság, szabadság és jogegyenlőség érzete a legbutább nép lelkében is le van téve, de politikai tapintatot, jogaik kellő méltánylatát, csak azon jogokbani részvét, politikai létel, szóval alkotmányos élet adhatja meg.

Ezzel a bécsi nép nem bírt, tehát igen természetes volt, hogy midőn a keblében élő, s a rohanva haladó világesemények világossága által eszméletre ébresztett önállóság utáni vágy néhány világosabb fejűek által tettekbe használtatott fel a siker használása, az eredmény mikénti szilárdítása szóval, egy végmegállapodási eszme iránt magával tisztában nem volt.

De a bucracia mind e mellett is megbukott, s az absolutismus jövendője Európában meg-

semmisítetett. Azonban sem a burocracia, sem az absolutismus nem hagyott fel a reménnyel a „bon vieux temps“ aranykorát visszaidézhetni, s bármily balga is reménye, bármily kevésse jogos is hite uralkodásának helyreállítása iránt, de az eszközök halomra állottak kezénél, s azokat tagadhatatlan ügyességgel is alkalmazá.

Nem szólunk az egész szláv mozgalomról sem a reactio eredményre nem jutható fíradásairól, ez igen messze vezetne, de aztán szükség sincs rá, mert hála az egeknek szemei még a bécsieknek is felnyitak már, és látni kezdenek.

Csak annyit mondunk, hogy e különböző színezetű, de mind egy kézre dolgozó ellenséges mozgalmak szövői a bécsi nép nemes irányu lelkesedését saját céljaik elérésére fordítani, ritka ügyességgel tudták.

A nép elnyomott jogérzete korbácsoltatott fel, hogy az egyenetlenkedés és meghasonlás mentől elágazóbb legyen, az aristocrazia és nép közli surlodás élesített, hogy inter duos litigantes a veszekedés okozója örüljön.

A bécsi nép hasonlított azon gyermekhez kitől gyámja a jogos tápot megtagadja s midőn végre az éhező baráti kezek által a mostoha bánás alól felszabadítatik, az álnok gyám álbarátok által terített asztal zsiros és tejfeles ételek elébe ülteti a gyermeket s addig éteti, míg tőle rosszul lesz, tán, — étvágyát örökre elvesztve előbbi állapotjába vágy vissza.

A bécsi nép tökéletesen ilyen volt, alkotmányos jogait egy lelkiismeretlen gyám, — a burocracia — tartá kezeiben, tápúl csak árnyék eleddel vizlevest kapott s majd halálra éhezett.

Végre azonban a gyám megugrattaték, s a nép étvágyának kielégítéséhez fogott, s meglátatták volua, ha magára hagyatják, nem leende divatlan.

De a gyámot, és derék sípschafját boszaná a hatalom elvesztése, s szövetkezett a nép leghallosabb elleneivel, kik álbarátok által ingerelték a népet, hogy többet és mindég többet kívánjon, míg csak halálra eszi magát.

Igy állottak a dolgok majus 15-ig, s midőn a Császár bécset odahagyá.

A szláv Camarilla és német bérszolgái kezét dörzsölé, s azt hívén, hogy terve már meg hiúsíthatatlan s az eredmény kétségtelen, örömben indiscret lett, s örömmámoriban elejtett szavaival egész ügyét compromittálá.

A bécsi nép melly a tények hálozatát nem látá a szavakat csakugyan meghallá és s midőn hallott, látni is kezdé hogy milly szerepet játsza érteni kezdé, hogy saját kezével terveztetett agyon szuradni.

És ezért mondjuk mi a császárnak Bécsből el-távozását melly e kiüdülés acráját teszi a bécsiekre nézve nyereségesnek.

Mert minden Krawalljai, Schneiderrevolutioi, Martiusi véres napjai és barricadejai mellett is a bécsi népben majus 15-ig valóságos, consolidált forradalmi elem nem volt, majus 15-ig a nép csak eszköz volt, melly magát jo mint roszt célra használhatni engedé, majus 15-ke volt a megbánás de egyszersmind a kiüdülés napja is.

Holnap megmutatui igyekzendünk, hogy a császár elutazása nekünk magyaroknak sőt az uralkodo háznak is nyereséges és tanuságos lehet. —

Csernátoni

Majus 27.

Polgártárs Pukolay!

Ön azt állította a 61-ik számban, hogy az 1840: IX. t. cz. 5-ik §-ának paizsa alatt lopni és rabolni engedtetett meg. Erre én válaszoltam; s válaszom összegét tekintve, azt igyekeztem megmutatni, hogy ez nem áll s hogy az idézett törvényszakasz igazságos.

E tekintetből mondtam, hogy általános betáblázással lehet biztosítékot szerezni; de nem mondtam azt, hogy az általános betáblázás mindenkit biztosít. Nem minden urbéri vesztességben lévőnek 10. 12. felé van birtoka. Már pedig, ha valamely megyében egy helység határában van a vagyon, s én erre általános betáblázást intézek, tagadom, hogy egy egy holdanként el lehetne adogatni e birtokot s ezen holdankinti eladásnak azon következése lenne, hogy a betáblázás, csak az utolsó holdat terhelné. Tehát vannak igen sok esetek a hol az általános betáblázás is biztosíthat, s épen azért, mert nem mindig biztosít, azt tettem hozzá, mikép szabadságában áll a hitelezőnek specialis betáblázást is intézni. Ha felek a törvény által engedett módokat elhanyagolják, akkor nem törvény megcsalásuknak az oka, hanem ökmagok. Azonban bocsánatot kérek, hogy a 19. §-t, hirtelenségből és tévedésből idéztem; tessék véleményem alapjául csupán a 20. és 21. §§-okat venni. —

Ön továbbá engemet avval akar visszatorolni, mintha a törvényhozást én is a váltótörvénybe becsusztatott káros intézkedéssel vádoltam volna. Pedig a kettőnk által mondottak közt nagy a különbség; ön illy kifejezéseket használ „a hitelezőket... a haza segíté kirabolni ön egyenesen a tekintetes karokat és rendeket, vádolja. —

Én a törvényhozásról egy szót sem szóltam; mondtam, hogy reászedték a magyart; és ezt mondhattam azért, mert egyesek már sokszor egész tömegeket félrevezettek. A mit a váltótörvényben károsnak hiszek, azt már a törvényhozás szándékos akarátának csak azért sem tarthatom, mert valljuk meg őszintén, 1840 előtt nem sok ember tudott nálunk váltótörvényt. Németek csinálták és mi lefordítottuk. Tudja ezt az egész világ; tehát azt is tudja, hogy mikor reászedésről szóltam, csak azokat érthettem, a kiké az eredeti mű. —

Ön engemet fogalmazó gyakornoknak épen olly expectoratióval nevez, mintha valami bolondot mondtam volna a váltókról. — Ha én, az ön válaszában 92. és 93-ik sorban lévő kérdést fejtegetni akarnám, önre nézve nagyon furcsán ütne ki; vagy pedig ön nem látszik érteni akarni engemet, mit onnét is gyanítok, mert egyes szavakat kapott fel és ezeken lovagol.

Én nem állítottam, hogy csupán az a kereskedési viszonyból eredt váltó, mellyben a kelet- és fizetési hely különbözik; a ki az egészet olvassa, láthatja, mikép csak azt mondtam, hogy nem minden váltó kereskedési viszonyból származik. Igaz mikép azt kiemeltem, hogy a melly váltókban mostanáig különböző fizetés és kelet helye van, ezek mind kereskedési viszonyból származtak; s tekintve azt, hogy nálunk eddig a száraz váltók megkülönböztetve nem lévén, ál-fizetési hely és ál-

kelet írására a feleknek okuk nem lehetett, — ezt bizvást állíthattam.

A többi váltókról csak a praesumptiót mondtam ki, hogy uzsorával teljesekek, mi természetesen ki nem zárja, hogy ellenkezőjét bizonyítani ne lehessen. — Itt még megjegyzem, hogy a kik az 1848-ki törvények szentesítése után hiteleznek, azok megcsalattatásáról épen nem szólhatnak, mert ismérhetik a körülményeket, — legyenek ovatosak.

A mit a bírák kedvezéseiről mond ön, evvel mégint ollyasmit fog reám, mit én isten bizony nem mondtam; ha ön engemet ismerne, tudná, hogy én illyet még csak gondolni sem vagyok képes; egy szóval sem fejeztem én ki azon ohajtásomat, hogy a bíróban szükséges a kedvezés — hanem önről én elmondhatnám, hogy életében sokszor ohajtotta volna a bírák kedvezését; mert önnek minden ügye nem volt igazságos, mégis hiszem, hogy ön mindegyiket szerette volna megnyerni. Ön tehát saját kívánsága ellen irt a bírának cathecismust. — Pedig higye el, hogy a melly bíró kedvezni akar, hiába írja meg annak a hiszek egyet; annak pedig, ki kedvezni nem akar, illy figyelmeztetés felesleges.

Még több pontokra is kellene felelnem, mert meglehetősen értett ön szavaimm k félre magyarázásához, de ezekben nagyobb részt a czáfolat önként is kimutatkozik, s a hely szüke miatt, már hosszabb replicát nem irhatok.

Csupán egyet még. Miért nevez ön engemet uram, urannak. Nem tudja-e, hogy ez a mai világban sértés? Én ura senkinek sem voltam, sem nem akarok lenni; s hogy önnek véleményét megczáfoltam, evvel önnek ura szinte nem lettem.

Keresztszegi.

Kolosvárról írják. Maj. 25.

Hajnik Károly harmad magával egyik mult éjszakán utazott itt keresztül, mint ministerialis megbizott M. Vásárhelyre és Udvarhelyre a székekelyekhez menendő. Maros Vásárhelyt roppant lelkesedéssel fogadtattak, s a vitéz székekelyek esküvel igérék nekik, hogy a hazaért és királyért utolsó csepp véréket is feláldozzák. Maros Vásárhelyről a biztosok egyike Szebenbe indult a főhadí parancsnokhoz; a másik kettő Udvarhelyre utazott, hol hasonló lelkes fogadtatásokról kétség sem lehet. —

Arabovskí k. biztost Eszékben, — hova csak egytellen segéd kíséretében ment, — rendkívüli lelkesedéssel fogadták és fáklyás zenével tisztelték meg.

Ha ez őszinteségből származik, csak örvendünk lehet rajta, meglehet azonban, hogy az csak captatio benevolentiae, de ezzel — meg vagyunk győződve, — hogy a derék és k. biztost elámitani ném fogják. Hír szerint Zágráb is örömmel nyitá meg kapuit a parancsnoknak, s általában, a hírek most sokkal több reményt adnak, mint pár nap előtt.

Blanquis megszökött Strassbourgba, Sobrier Albert, Barbes a Vincennes-i erős fogházban vagynak, mintegy 140 czinkos társaikkal. Barbes egy 250 lábnyi magasságban fekvő czellában van. Raspaille és Courtais Louxenburghban tartatnak. — Louis Blanc magát a tervezett gázságban ártatlannak lenni állítja. Igen fogunk örvideni, ha a vizsgálat bevégződésekor tisztán fog állani.

Sobrier és Blanqui szállásán igen fontos irományok foglaltak le. Az elsőnél egész csomó rendeletek voltak a provinciákba elküldésre előre elkészítve. Nevezetes hogy egyik kidolgozott proclamatióban már előre az van írva, hogy a nemzeti gyűlés egy néhány békes petitionárius ellen tüzet paranesolt, s a véres esemény így eredt.

Esztergamból írjak:
Szerkeztő!

Ezennel hivatalosan értesitem önt, hogy az esztergami takarékpénztári intézet, e mai napon, közgyűlésileg hozott határozata értelmében, a haza oltására ajándékképen 500 ezüst frtot, kölcsönképen pedig, egy évre lejáró kincstári kötelezvényekre 2000 ezüst fort. utalványozott.

Egyébként városunkban békével folynak a dolgok, a tisztujítás minden zavar nélkül ment véghez. Esztergamban május 27-én 1848.

Birkés Endre.
t. p. jegyző.

Halljátok polgártársak! mit képes egy pesti constabler elkövetni!

folyó évi május 27-én déli órában mitem gyanítva sétálván a váezi utcában lassu léptekkel Hoffmann divatarús boltjáig értem a midőn rögtön két durva kéz által orozva megragadtattam s mintegy alávaló zsvány az utcán keresztül hurczolva egy boltba bedobattam, ezen banditai megtámadás után eszméletem elvesztvén, midőn magamhoz tértem Perger Ferencz constabler posztó raktárában találám magam. A nevezett constabler egyik kezével torkon megragadott, másikával pedig gyilkos módra mellemet veré. káromkodott és a legaljasb kifejezésekkel illetett, sőt ha több uri egyén közbenjött nem gátolja, vad dühének bizonyosan feláldozand. Én családátya, vagyontalan ember vagyok, s ezen baromias eljárás következménye vérvörögés leend. Tisztelt polgártársak és nemzetörök! önök kérdezni fogják, mi birható Perger Ferencz constablert ezen gyilkos megtámadásra? Semmi más, mint az, miszerint egy esketés tanuja voltam, melyet ő maga még kevés hóval ezelőtt a legforróbban ohajta és sietete. Minden jobbérzelműek tudni fogják, mennyivel fájdalmas, leverő s kedvetlenítő, midőn valakinek becsületében, személyes jogaiban s elete ellen illy durva megtámadásokat tőrnie kell olly

embertől, a kire személyes bátorlét és közbéke morális fentartása constablerré lett kineveztetése által bizva van. Ezen utonálloi megtámadás törvényes megbüntetésére a szükséges lépéseket már megtettem.

Dell' Adami Ágoston,
városi hivatalnok
és nemzetör az 1-ső században.

Kecskemétről.

A nemzeti örsereg — morális és physicali leendő hatalmunknak levén alapköve — megalakítása figyelmet igényel.

A törvény megírta miként alakittassék.

Erre nézve első teendő az összeírás.

Kik kezelik az összeírást?

Nem említve másokat: szabad kir. városokban és rendezett tanácsal ellátott községekben a tanács.

Tájékozásul tekintsünk bele, mikép kezeletik a nemzetörség összeírása.

Kecskeméten, — ha több nem — 4000 ház van. Nincs talán ház, a par excellence cigány várost kivéve — melly 200 ft. értéket meg nem ütne. És hányan vannak még ollyanok, kik ha házat nem, de birnak egy szöllöt vagy szántóföldet. És ha valaki bir 30—40 út szöllöt, vagy 2—3 hold szántóföldet, örseregi qualificatio alá esik.

És mi lett az összeírás eredménye?

Se több, se kevesebb 1914 nemzetörnél. 40 ezer ember egy rakáson és 1914 nemzetör. Nem guny ez miránk?

És a tanács nem fogja restelleni bemutatn lajstromát, mellyben a nem alkalmas feltűnőleg szerepel.

Reméljük: az illető minster nem fogja egy olvasásra elhinni, hogy az a nem alkalmas, csakugyan nem alkalmas; mert ezen összeírás, vagy elvben vagy alapban, kezelésre mindenesetre hibás.

Nekünk pedig, kecskeméti polgároknak erkölcsi kötelességünk óvást tenni ellene, és felvilágosítani polgártársainkat; mert az nem volna kevesebb, mint vádlevél az ország színe előtt, hogy mi:

a) vagy proletariusok vagyunk; mi — kikről a tekintetes vármegye adóhiány, vagy uj rovat esetében szokta volt hajdanába mondani: „Vessük Kecskemétre, megbirja az“.

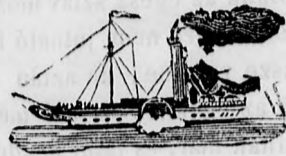
Vagy b) nagyrészben ollyanok vagyunk, kik rablás, lopás, csalás, hitszegés, gyujtogatás, gyilkosság miatt büntetve voltunk, mert csupán e két osztálybeliektől tagadja meg a törvény a nemzetörség becsületét.

És emlékezzünk vissza 1714-re, akkor dulták föl városunkat a ráczok, kiket Szűcs Istók néhány bátrakkal későn ugyan, de mégis megfenyített.

Nekünk alsóvidéki mngyar városoknak jelszavunk legyen:

Minél több fegyveres nemzetör!

Kecskeméti.

Gőzhajók járása
1848-ik évi május 1-jétől kezdve.

Pestről Bécsig naponkint, reggeli 6 órakor, kapcsolatban Győrrel.

„ Orsovára minden vasárnap, reggeli 5 órakor. Galacz és Konstantinápolyi kapcsolatban az oláh részen, és május 7- és 21-kén Odessával.

„ „ minden csütörtökön reggeli 5 órakor (minden 14 napokban egyesül Galacz és Konstantinápolyal a török részen)

E gőzösök megérkeznek Orsováról minden vasárnap reggeli 4 órakor, és minden csütörtökön délutáni órákban.

„ Tittelig minden kedden és pénteken reggeli 5 órakor, le- és fölfelé Eszéken át; a kedden elinduló gőzös Szegeddel kapcsolatban áll.

E gőzösök minden vasárnap és szerdán délutáni órákban Tittelből megérkeznek.

Vontatóhajók indulásai.

Pestről Bécsbe minden hélfőn és csütörtökön elindulnak; és minden szerdán és szombaton megérkeznek.

„ Orsovába minden kedden elindul, és minden szerdán megérkeznek.

Szolnokból Tokajra.

E gőzös-járás folyvást folytattatik, ha semmi akadály nem lép közbe, minden csütörtökön Szolnokból Tokajra, minden vasárnap Tokajból Szolnokra.

Pest, május 1-jén 1848.

Az első cs. kir. szab. dunagőzhajózási társaság főügynöksége.

Megjelenik e lap **minden este** Előfizethetni e lapra Pesten a Beimel-féle nyomdában (Al-Dunator Piaristák épülete) és Emich Gusztáv könyvkereskedésében. — A vidéken a postahivataloknál. **EGYES SZÁM ÁRA 3 KR. PP.**